

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktiooni, EdLNÜ komitee ja ametliühingukomitee häälekandja

Nr. 3. (115) Teisipäeval, 10. veebruaril 1953. a. V aastakäik

UUEL SEMESTRIL

1952—53. õppeaasta kevadsemester on alanud. Pärast lühiajalist, pingerikkale eksamissessioonile järgnenud puhkest kogunes Tallinna Polütehnilise Instituudi arvukas üliõpilaspere möödunud laupäeval tuttavatesse ruumidesse, et uue energiaga ja uue innuga jätkata teadmiste ammutamist nõukogude teaduse rikkalikest varasalvestest.

Moouunua eksamissessioon rikastas meie üliõpilasi, eriti neid, kel esmakorraselt tuli sooritada eksameid kõrgemas õppeasutuses, kasuine kogemustega ja andis neile võimaluse kriitiliselt hinnata oma tood moouunua semestri. Kanulaustunega võivad tentud tööde tagasi vaadata üliõpilased: Tamvelius, Inarik, Vaher, Enn, Koiv, Toivo, Uuema, Uno, Vinograov, Evgeni ja palju teisi, kelle teadmisi kõigil eksameil hinnati kõrgeima hinnaga. Tõsisel enese-kriitika alla peavad aga võtma oma suutumise õppetöösse need, kelle teadmised eksameil osutusid mitterahuldavaks, või kes mahajäämuse tõttu juba semestri praktilistes töodes ei pääsenud üleseksaminele. Kõige üliõpilasi, nagu Pärnapuu, Malle, Vaus, Hengo, Iosset, German, Ivaskova, Zoja, Timosin, Viktor, Jurjeva, Ruf, Sau, Tonu, Komarova, Ludmilla, Fumetev, Boris jt., omades vorasid töötingimusi kõigis õppeainetes kõrgeima hinde saanud üliõpilastega, said eksameil kaks ja enam norka eksamihinnat. Semestri arvestusvolgade tõttu jäi eksamissessioonist eemale üle 30 üliõpilase.

Oma ülesannete väärilistena ei esinenud möödunud eksamissessioonil ka mõned kommunistliku noorsooühingu liikmed.

Need negatiivsed näited ühe osa meie üliõpilaste, seal hulgas ka mõnede kommunistlike noorte, ebaõigest suhtumisest oma ülesannetesse kohustavad mitte ainult asjaosalisi üliõpilasi üksi, vaid ka instituudi juhtkonda, kõiki õppejõude ja TPI ühiskondlike organisatsioonide tõsiselt analüüsima selle ebanormaalse olukorra põhjust ja tingimusi, mis võimaldavad niisuguse olukorra kujunemist. On vaja üksikasjalikult uurida ja kindlaks teha, millest on tingitud ja miks on meil võimalik üliõpilaste hulgaline mahajäämine semestri praktilistes töodes üksikutes õppeainetes ja teoreetilises õppematerjali läbitöötamises semestri jooksul, mis toob kaasa nõrgad eksamihinnad. Kui selle ainsaks põhjuseks on õppedistsipliini madal tase, mis väljendub mahajääjate sagedases omavõllises puudumises õppetööst ja puudulik kasvatusöö üliõpilaste hulgas, siis tuleb instituudi direktioonil, õppejõududel ja ühiskondlikel organisatsioonidel juba kevadsemestri algusest alustada kõige tõsisemat võitlust olukorra parandamise eest. Kui aga selgub, et üliõpilaste mahajäämist ja hooletut suhtumist õppetöösse soodustavad ka meetoodilised puudused mõnede õppejõudude töös, vähene juhtimine ja nõrk kontroll semestri kestel, siis tulevad need lüngad kohe kõrvaldada.

Et vältida sügissemestri eksamivõlgnike mahajäämist kevadsemestri jooksul õppetöös, tuleb kateedritel, teaduskondade dekaanidel, partei-, komsomoli- ja ametiühingu organisatsioonidel rakendada kogu oma jõud võlgnike abistamiseks võlgnevuse likvideerimisel kõige lähemate päevade jooksul. Just nüüd, semestri alul, tuleb kulutada maksimaalselt jõudu üliõpilaste töö viimiseks normaalsele roobastele.

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XIX kongressi otsused innustavad ja tiivistavad töötavaid hulki uutele võitudele kommunismi ehitamisel. Meie instituudi kollektiiv ei taha jääda samnugi maha eesrindlikest kommunistlikest üliõpilastest, vaid tahab auka täita oma ülesanded temale kuuluvast tööloogusest. Selleks peab ta julge kriitikaga ja enesekriitikaga selgitama ning viivitamatult kõrvaldama kõik semestri edukat õppetööd pidurdavad tegurid.

E. BAUMING,
TPI Õppeosakonna juhataja

ÜTÜ KEEMLISE TEHNOLOGIA RINGI ÜLESKUTSE KÕIGILE TPI ÜTÜ TEADUSLIKELE RINGIDELE

Meie elame praegu ajastul, mil kogu nõukogude rahvas ehitab üles uut ühiskondlikku korda — kommunismi. Selles töös omavad suurt tähtsust Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XIX kongressi direktiivid. Nendes on ette nähtud asuda teostama poliitilist õpetamist keskkoolis ja võtta tarvitusele abinõud, mis on vajalikud üleminekuks üldisele poliitilisele õpetamisele, mis võimaldab iga keskkoolilõpetajat vabalt valida elukutsed.

Polütehnilise hariduse juurutamisel ootavad keskkoolid abi tehnilistelt õppeasutustelt.

Lähtudes toodust, korraldab ÜTÜ Keemilise Tehnoloogia Ring Tallinna IV Keskkoolis „Huviatava keemia õhtu“ ja võttis ühtlasi nimetatud kooli keemiaringi oma sefluse alla.

Kutsume üles kõiki ÜTÜ teaduslikke ringe läbi viima keskkoolides erialaõhtuid, abistades sellega partei direktiivide ellurakendamist poliitilise hariduse juurutamise alal üldhariduslikes koolides.

ÜTÜ Keemilise Tehnoloogia Ringi vanem: E. PIROJA
Juhataja liikmed: H. LAUR, E. MOKS
Liikmed: U. HÖDRAJÄRV, G. KOBOLT, H. KARIK,
K. LAAS, H. PAAS, H. PEREMEES

Intensiivistada agitatsioonitööd

Läheneb 22. veebruar, kohalike tööraha saadikute nõukogude valimiste päev. Seoses sellega tuleb intensivistada ka agitatsiooni valijate keskel. Peamine rõhk tuleb panna saadikukandidaatide ja valijate koostumiskoostolekute organiseerimisele, s. o. viia saadikukandidaadid otsesesse kontakti valijatega.

Valijad tunnevad elavat huvi ülesseatud saadikukandidaatide vastu. Nad tahavad teada, kuidas töötab saadikukandidaat oma igapäevasel tööalal, milline on olnud tema elu ja tegevus jne.

Kõigest sellest peavad valijale jutustama agitaatorid.

Kõrvuti eelnimetatuga on vaja põhjalikult selgitada valijale kommunistliku partei poliitikat, mille aktiivse elluviimise eest võitlevad nii valijad kui ülesseatud kandidaadid. Tuleb jutustada neist suurtest ajaloolistest võitudest, mida nõukogude rahvas on saavutanud kommunistliku partei ja suure Stalini juhtimisel ja kõnelda uutest gigantsetest ülesannetest, millised seadis meie rahva ette Lenini-Stalini partei XIX kongress. Ka Nõukogude riigi välispoliitika

huvitab valijaid, ka sellest tuleb kõnelda.

Kõigis neis küsimustes peavad agitaatorid oskama õigesti orienteeruda ja neid huvitavalt valijale esitada. Sellised on agitaatorite praegused ülesanded. Et nendega hästi toime tulla, peab iga agitaator pidevalt osa võtma agitaatoritele korraldatavatest seminaridest ja kõigiti täiendama oma teadmisi. Ainult kohusetundlik suhtumine oma ülesannetesse tagab edu valimiseelses selgitustöös.

A. SIVADI,
TPI agitkollektiivi juhataja

TPI AGITKOLLEKTIIVI TÖÖST

On möödunud üle kahe nädala ajast, mil TPI agitkollektiiv asus vastutusrikkale tööpostile, s. o. valimiseelsele selgitustööle. Palju tööd on jäänud meie agitkollektiivil juba seljataha, kuid palju ülesandeid seisab veel ees. Tuleb läbi viia saadikukandidaatide tutvustamine valijatele, organiseerida nende isiklike kohtumisi valijatega jne.

Meie agitkollektiivis on häid, eeskujulikke agitaatoreid, kes oma tubli tööga on pidevalt silma paistnud. Sellistest seltsimeestest tuleks esmajoones märkida agitühmade vanemaid Silde ja Schulzi ning agitaatoreid Dokelinat, Aaret, Remmelit jt.

Peab aga ka märkima, et mitmed meie agitkollektiivis töötavad seltsimehed ei ole asunud küllaldase kohusetundlikkusega oma ülesannete täitmisele. Selline nähtus ei ole kaugeltki omane nõukogude agitaatorile. Kuigi meie ülesandeks oli organiseerida valijate poolt oma nimede õigsuse kontrollimine valijate nimekirjades 31. jaanuariks k. a., ei suudetud nimetatud tähtajaks seda ülesannet täielikult täita. Nii ei ole tänaseni oma tööd sel

alal lõpetada suutnud mehaanikateaduskonna agitbrigadist (juhataja sm. Samolevski) sm. Jeršovi agitühmast agitaator sm. Sentšihin. Kuigi sm. Samolevski oli teadlik sm. Sentšihini ajuti-sest ärasõidust ei võtnud ta tarvitusele mingeid abinõusid selleks, et samale objektile määrata uus inimene. Muidugi ei saa sellise suhtumise juures, kus agitbrigadi juhataja pole ise huvitatud oma agitaatorite tööst valijatega, oodata viimaste tegevusest rahuldavaid tulemusi. Analooilisi puudusi võib täheldada ka sm. Tuulre poolt juhitud majandusteaduskonna agitbrigadi agitaatorite sm-te Rannuse ja Räämeti töös, kes samuti pole suutnud oma ülesandeid tähtaegselt täita. Selline üksikute seltsimeeste kohusetundetu suhtumine valimiseelses agitatsioonitöösse, on tinginud nähte, et meie instituudi agitkollektiiv on jäänud rajoonis viimaste hulka.

Kahjuks ei tunne agitatsioonitööst veel küllaldasel määral huvi kõigi teaduskondade ametiühingubürood. Samal ajal kui keemia-mäeteaduskonna ja ehitusteaduskonna a/ü büroode esi-

mehed sm-d Kask ja Otsmann ise sageli viibivad valimisjaoskonnas ja pidevalt kontrollivad oma teaduskondade agitbrigadi tööd ei ole teiste teaduskondade ametiühingu büroode abistavat kätt oma agitaatorite suhtes üldse tunda. See fakt on kindlasti samuti üheks kaaluvaks põhjuseks majandusteaduskonna, mehaanikateaduskonna ja laevaehitusteaduskonna agitbrigadi töö mittenormaalses kulgemises.

Senini on tublilt oma kohust täitnud valijate teenindamisel meie agitkollektiivi kinomehaanik sm. Jürgens, kelle poolt on käesoleva ajani demonstreeritud valijale üle viieteistkümmet kinofilmi. Meie isetegevuslased pole aga valijale siiani veel kordagi esinenud.

Esinevate puuduste kõrvaldamiseks on vajalik, et iga agitaator ja valimiseelse tööga seotud seltsimees täidaks oma ülesandeid laitmatult. Ainult valijate eeskujuliku teenimisega väärima austavat nimetust — nõukogude agitaator.

E. LAURITS,
agitpunkti nr. 10 juhataja

КЕМ БЫТЬ?

В ближайшее время часть студентов кораблестроительного факультета должна будет решить вопрос: кем быть — инженером-кораблестроителем или инженером-судомехаником.

Зачастую студенты не представляют отчетливо содержания ни той, ни другой профессии и основывают выбор на недостаточном продуманных соображениях.

Так, например, почему-то (непонятно — почему?) некоторые студенты считают, что профессия инженера-кораблестроителя более теоретична, находит меньшее применение и (это особенно пугает!) требует более высокого уровня математической подготовки.

Все это совсем не так.

Корабль — очень сложное сооружение. В нем, как нигде, сосредоточена вся мощь и разнообразие технических наук. Только инженеру-кораблестроителю дается возможность охватить современный корабль как единое целое, быть именно кораблестроителем, творить то чудесное сооружение, которое называется кораблем.

Инженер-судомеханик решает важные, но частные, более узкие вопросы кораблестроения. Он творит внутри замысла инженера-кораблестроителя, по его заказу, под его руководством.

Конечно, не всякий инженер-кораблестроитель будет творцом кораблей, хотя каждого будут учить этому.

Однако и частные задачи кораблестроения очень широки.

Корабль должен быть мореходен. Об этом заботятся теория корабля и гидромеханика. В обеих науках найдется место и для глубокого теоретика и для экспериментатора в лаборатории и для рядового инженера-проектировщика и конструктора.

Корабль должен быть прочен. Об этом заботятся строительная механика корабля и теория упругости и пластичности.

Их диапазон не менее широк, включает в себя в частности отыскание новых конструкций судового корпуса.

Корабль должен быть построен быстрее и дешевле. Об этом заботятся инженеры-кораблестроители,

специальность которых — технология постройки кораблей, включая работу над проектами новых судостроительных заводов.

Корабль должен быть экономичен и удобен в эксплуатации. Об этом нужно заботиться всем и каждому, кто соприкасается с кораблестроением.

Корабль должен быть красив снаружи и изнутри, как должно быть красиво все в нашем коммунистическом завтра.

Всем этим инженерам математика, физика, механика нужны в общем не более и не менее, чем всем инженерам и в том числе инженером-судомеханикам.

Наука нашей Родины самая передовая, увлекательная и профессия инженера-кораблестроителя. Имена русских кораблестроителей и теоретиков кораблестроения А. Н. Крылова, И. Г. Бубнова, П. Ф. Панковича и других — гордость и слава русской и мировой науки. Идите на смену им и другим создателям флота нашей державы.

Канд. техн. наук В. БЫКОВ.

Hästi ette valmistuda talispartakiaadiks

Aasta-aastalt on meie instituudi spartakiaadid haaranud üha laiemaid üliõpilaste hulki, on tõusnud meie sportlaste meistrilikkuse tase. Pidevalt on laienuvad TPI spordiklubi tööd. Noorest, mõne aasta tegutsenud organisatsioonist on kasvanud kindlaimeline ja tugev spordiklubi, mis esineb võistlustel võrdvõimeliselt teiste spordiseltsidega.

Kahtlemata on instituudi spordiedukusele tugevasti kaasa aidanud traditsioonilised sügis- ja talispartakiaadid, mis on olnud stiimuliks TPI spordielu arengumisele.

Tänavune talispartakiaad, mis algab 12. veebruaril ja kestab 8. märtsini, haarab kolme talispordiala: suusatamist, uisutamist ja hokimängu. Et kindlustada spartakiaadi edukat läbiviimist, on juba nüüd vaja alustada organiseerimistöödega teaduskon-

dade kehakultuurikollektiivides. Iga teaduskonna auks on esineda hästi spartakiaadil ja platseeruda üldjärjestuses paremale kohale. Hea esinemise eeltingimuseks on massiline osavõtt, sest võistlusjuhendi kohaselt arvestatakse iga võistlusosalaja teatava arvu osavõtjatega, kes toovad teaduskonnale punkte. Väljavaateid spartakiaadi karika võitmiseks omab ainult see teaduskond, kes oma võistkondi juhendi kohaselt komplekteerib.

Teiseks, on vaja kindlustada, et oleks mobiliseeritud parimad sportlased. Eelvõistlustega tuleks selgitada paremusjärjestus teaduskonnas.

Kolmandaks — suunata kõik regulaarsele treeningule, sest mitte võistlus iseenesest ei ole meie spartakiaadi eesmärgiks, vaid spartakiaad on peamiselt selleks, et kaasa tõmmata spordi-

tegevusse ja pidevasse treeningusse massiliselt üliõpilasi.

Kõik need organiseerimistööd teaduskonnas peab läbi viima kehakultuurikollektiivi nõukogu. Iga spordiala organiseerijaks tuleb määrata vastutav büroo liige, kes ka hoolitseb õigeaegse võistkonna ettevalmistamise eest. Ühtlasi on tema kohuseks koostada võistkonna nimekirja ja registreerida võistlejad vastavalt võistlusjuhendile.

Tänavune talispartakiaad ei ole kampaanialik üritus, vaid pideva, järjekindla instituudi sporditöö kokkuvõte, mis peab kinnitama, et meie üliõpilased, tulevased spetsialistid, on valmis tööks ja kaitsmaks, on teadlikud nõukogude spordi eesmärkidest ning vaimselt ja füüsiliselt tervetena ja tugevatena võimelised ehitama meie tulevikku — kommunismi.

A. LANNUS

Alustan uut semestrit kommunistliku noorena

Irja istus instituudi komsomollikomitees. „Palun mind vastu võtta ÜLKNÜ ridadesse...“ oli ta kümnekond minutit tagasi erutatult avaldusele kirjutanud. Milline sündmus! Tema, Irja, kirjutas avalduse komsomoli astumiseks. Ta oli otsustanud; see on õige tee nõukogude üliõpilasele. Kuidas ta polnud varem seda taibanud! Nii palju aega kulus tal selle sammu astumiseks, kuid nüüd on ta otsus kindel: „Minust saab kommunistlik noor!“

Irja hallides silmades oli kindlus, milline saabus koos tehtud otsusega. Oli nii lõpmata kerge ja hea. Komsomolimärk teaduskonna sekretäri rinnal säras nii sõbralikult. Varsti on Irja üks neist, kes kannab sama lipukest kuulsusrikaste tähtedega БЖКМ.

Kuhu ta pidigi minema? Ajaa — tal oli ees õhtupoolik, mille ta lubas veeta koos tütarlaste-sõbrataridega ühiselamus. Ta oli eile neile rääkinud oma lõplikust otsusest. „Tubli, Irja!“, olid nad kõik öelnud kogu südamest, ja tegid ettepaneku veeta homme õhtu koos. „Siis räägime kõigest!“

Miks istus ta siin? Ei tahaks veel lahkuda... See ruum oli juba praegu nii omane, nii lähedane. Teaduskonna sekretär vaatas Irjale kuidagi hoopis teisiti kui tavaliselt.

„Sm. Paas, ma lahkun kohe. Jäingi pisut kauaks“, ütles Irja pisut kiirustades.

„Tahate lahkuda? Hästi. Aga kas teate, et komnoored ütlevad üksteisele „sina“? Sa pole küll veel praegu kommunistlik noor, kuid igatahes lähemal ajal saad selleks. Esimeseks kohustuseks oleks seega „sina“. Nii et — minu nimi on Ilmar“, lausus sekretär Irjale kätt ulatades. „Irja“, vastas tütarlaps surudes pakutud kätt. „Täna ma sind rohkem kinni ei pea, Irja. Millal üldkoosolek toimub, sellest kuuled varsti lähemalt. Ole tubli!“ Irja väljus komitee ruumist, mis valgus täis üliõpilasi, sest oli alanud vaheaeg.

Trammi polnud veel ees. Irja hakkas aeglaselt sammuma edasi mööda pargiteed. Ta nautis ilusat talveilma.

Oli sula, tänavad olid libedad. Inimesed liikusid ettevaatlikult. Irja hingas täiel rinnal värsket õhku. Ka Vene-Baltis polnud tramm. Irja otsustas mõne peatuse linna poole jalutada. Aeglaselt liikus meenus Irjale kogu ta elukäik. Täna toimus aruandlus-valimiskoosolek tema sisemuses. Andis aru kui ka valis — valis endise ja uue vahel.

Tema, vaeslaps, keda kasvas vanaema, oli viimasele ainsaks elumõtteks. Vanemad olid ammu surnud — isa õnnetult tellinguil kukkudes ja ema Irja sündides. Vanaema kasvas ta koolitades teda. Elasid kahekesi ühes Lõuna-Eesti linnakeses. Mäletas oma algkooliaastaid. Teda salliti, sest tal oli hea tunnistus. Kuid vahemaad tema ja majaomanike laste vahel jäi püsima. Käis ta ju kodukootud villastes sukkades ja isa jupist tehtud mantlis. Meenusid ka 1940. a. sõda, okupatsiooniaeg, mil õppimisvõimalused hoopis katkesid. Siis kihutati fašistid minema. Irja vanaemaga elas sel ajal maal. Sõites tagasi linna leidsid nad oma kodukesest ainult korstnaja. Vanaema oli vapper. Ta hakkas uuesti tööle. Irja asus edasi õppima. Pärast 8. kl. lõpetamist läks ka Irja tööle ja samaaegselt käis õhtukoolis.

Selle lõpetanud, seisi ta küsimuse ees: kuhu nüüd? Irjat tõmbas poliitehniline instituut. Rääkisid paljud, et seal on raske, pole naiste alad ja kõike muud. Irja aga tahtis just sinna, raskused teda ei kohutanud.

Esimesed päevad TPI-s tundusid mingi karuselina. Sageli, jookstes trepist üles III korrusele, tuli minna uuesti alla uurima plaanist, kus õieti asub üks või teine auditoorium. Kuid ta harjus peagi ja viimaks muutus kõik omaseks. Ka õppejõud, nende iseärasused. Oleks isegi päris ime, kui näit, prof. Humal oleks oma loengut alustanud kuidagi teisiti tavalise „lugupeetavad kuulajad...“ asemel.

Neil rühmas olid täpselt pooled kommunistlikud noored. Grupporgiks oli Väino Leht — energiline noormees. Tal oli omapärane viis öelda oma arvamust pisut järsult. Õppis suurepäraselt. Sageli võis teda kohata raamatukogus kõige mitmekesisema kirjandusega. Ka püüdis ta õppida lähemalt tundma igat rühma liiget, innustades neid tegelema huvitava aladega, millised paljudel olid jäänud ebaratsionaalse aja- jaotuse tagajärjel kõrvale, ega keeldunud kunagi abistamast.

Kord juhustlikult raamatukogust koos lahkudes küsis Väino Irjalt.

„Mis sa arvad meie rühmast?“

„Kuidas? — Imelik küsimus!“ ei mõistnud Irja kohe.

„Sugugi mitte ime. Sa tead, et meil pole puudumiste osas kaugeleki mitte kõik korras. Paljud ei käi loenguil, või kui käivad, tegelevad loengul muuga. Viilatakse marksismi-leninismi seminaridest. Küllap oled isegi märganud. Ja mis on selle tulemuseks? Võlad ja direktori käskkiri. Kuidas teha inimestele selgeks, et me pole individualistid — tahan, teen, ei taha, ei tee — vaid kollektiiv; see kohustab nii mõneski suhtes“, süttis Väino.

Paljust räägiti seekord. Lühike tee Toompealt Stalini väljakule kadus märkamatuks. Vestlus keerles peamiselt rühmakaaslaste ja õpingute ümber. See ei jäänud viimaseks. Sageli aeti juttu kõige mitmekesisemal teemadel. Nendega liitusid mõnedki rühmakaaslastest — sagedamini just Virve, Ellen ja Ago. Neist vestlustis õppis Irja palju. Ta hakkas mõtlema paljude küsimuste üle, teravnes pilk kaaslaste tegevuse suhtes. Irja kontrollis end pidevalt ja otsustas mitte põhjust anda endale etteheitmiseks, et ta ei pea kinni õppedistsipliinist.

Lähenedid eksamid — teised Irja üliõpilaspõlves. Kevad tegi kuidagi loiuks, tundus et energia on vähenenud. Rühma elus polnud erilisi muudatusi märgata. Irja ise oli aga ikka rohkem ja rohkem lähenenud ühiselamus elavaile tütarlastele. Tema rühmast oli seal küll ainult kaks tüdrukut, kuid teised samas toas elavad neid olid Irja kursuskaaslastel. Hubane oli siin. Ühisõppimine, ühine vaba aja veetmine — see kõik mõjus Irjale koduselt. Ilma nende kaaslasteta tundis Irja end üksikuna. Tütarlaste vestlustel oli kõige mitmekesisem sisu, kusjuures vaieldi, peaaegu tülitseti ja lepitati jälle.

Selgelt meenus Irjale nende ühiskülastus kinno. Tookord demonstreeriti filmi „Unustamatu 1919“. Siin kasvas Irja huvi kommunistliku noorsooühingu vastu veelgi suuremaks. Kui film lõppes ei tahtnud Irja kohe lah-

kuda. Oleks tahtnud näha mis saab edasi.

„Kui hea, kui inimestel on selge, mille eest võidelda, mille poole püüda! Nad ei kahtle. Ja nad võidavad“, oli tookord Irja Väinole öelnud ja see oli lausunud poolmõtte: „Irja, miks pole sina veel kommunistlik noor? Tunnen meie komnoori, tead nende mõttemaailma. Oleme sinuga paljust rääkinud. Kas ei ole sa kunagi mõelnud selle küsimuse üle.“

Küsimus tuli otsekoheselt, kuid Irjat see ei üllatanud. Midagi niisugust oli ta juba ammu oodanud. Kas ta oli mõelnud selle üle? Keskkooli ajal igatahes mitte. Oldi sellest üle libisetud, ilma sügavamalt järele mõtlema. Instituudis oli ta silmaringi tunduvalt laienenud. Alateadvuses oli tekkinud mõte, et kõik nagu pole korras. Midagi on puudu. Mingi soov kuuluda tõeliste sõprade ringi oli teda mitmel korral haaranud, kuid ÜLKNÜ — temale paistis see ikka mingite erilistest tugevate ja silmapaistvate inimeste organisatsioonina, kuhu tema nagu ei kõlba.

„Ma ei tea...“ oli ta vastanud.

„Ma arvan, et ma ei oska ajaga välja tulla, — õppida ja komsomoliülesandeid üheaegselt korralikult täita. See tähendab, ma kardan — ma kardan, et ma ei saa hakkama nende ülesannetega, mis kerkivad esile komsomolis.“

„Oleme siis meie midagi rohkem kui inimesed?“ küsis Väino. „Oleme kõik ühesugused üliõpilased ja samades tingimustes. Vaata tüdrukuid ühiselamus. Nad on kõik komnoored, eeskujuliku üliõpilased, aktivistid. Igatahes, Irja, mõtle selle üle. Ära unusta, et ühelkui ei nõuta rohkem tema võimetest.“

Irja mäletas, et tookord oli Väino veel soovitanud lugeda Laicise „Torni“. Alles hiljem mõistis ta selle soovitus tähendust. Kui inimesed on valmis maksma eluga oma tööspidamiste eest, töötavad kogu jõuga õigete ideede ellurakendamise eest, nii nagu „Torni“ kangelased — tähendab, neil on tõekspidamised, mis väärivad ohvreid.

Irjale meenus, kuidas ta mõtles terve õhtu tookord üleskerkinud küsimuse kallal.

„Tahan ju kuuluda kommunistlike noorte hulka, kuid järsku teen neile häbi — mis siis?! Oeldakse, et tulid küll siia, kuid hindasid end üle“, arutas ta. Ka järgnevatel päevadel ei andnud see mõte rahu. Ta rääkis korduvalt Väinoga.

„Mul jääb korrata vaid üht: sind ei jäeta ühegi raskuse puhul ükski. Sind ümbritsevad järjest seltsimehed. Pea meeles, see organisatsioon on üks pere, kus alati abistatakse, suunatakse, juhatakse. Kui see on sul ainukeks kartuseks, siis anna julgusti avaldus ÜLKNÜ-sse astumiseks“, vastas Väino tõsiselt.

Veel oli Irjal kulunud päevi. Kuid ta tundis, kuidas üha kindlamalt juurdus temas otsus — alustan uut semestrit kommunistliku noorena. Ja nüüd, täna, oli ta oma otsuse lõplikult langesanud.

Irja ärkas mõtetest. Ta oli jõudnud juba Eerika peatusse. Kopli poolt lähenes tramm. Kiiresti astus Irja uksest sisse. Nüüd tahtis ta üht linna, oma sõprade juurde ühiselamuses, kes teda kindlasti juba ootasid.

L. TIVIK (K-41)

Valimispäeva eel

Me sammume suurele päevale vastu, mis innustab vana ja sütitab noort, mil rahvas meil üksmeelselt valima astub ja hääletab rahu ja õitsengu poolt.

Uusi töövõite annab ta auks iga tehas ja sotsialistliku võistluse hoos on kõikide eesmärgiks laitmatult teha oma tööd, olgu kaevandus, kool või kolhoos.

Nüüd rõõmsaina undavad töökojas pingid, neid juhivad treialid vilunud käed. Ja hoorattail kiiremaks lähevad ringid, kui läheneks neilegi valimispäev.

Iga masina juures ja töölaua taga on pinguli lihased, mõtetes pea. Olgu vaevagi rohkem, see eest tuleb aga töösaavutus suurem, kvaliteetne ja hea.

Töös läheme valimispäevale vastu, mis innustab vana ja sütitab noort. Siis rahvas meil üksmeelselt valima astub ja hääletab rahu ja õitsengu poolt.

ELMAR KESKÜLA

ФЕЛЬЕТОН

Весело, что и говорить!

Новый год приближался. Повсюду готовились к его встрече. Готовились и в общежитии Таллинского политехнического института по улице Лай номер 5. Но готовились, очевидно, по-разному.

Жили-были в том общежитии, в комнате номер 4, одиннадцать бравых молодых — все как на подбор, один другого краше, один другого храбрее. И надумали эти молодцы тоже отпраздновать Новый год — да так, чтоб было «с треском», и «с блеском».

Ну, оно, конечно, понятно: Новый год — событие немаловажное. Наши молодцы это твердо усвоили. И вот, в канун праздника разошлись они по городу. А когда воротились домой, то с ними оказался некий «багаж» в виде бутылок разного калибра и кой-чего с едобрно. Разложили все это богатство на столе и не налюбоуются. Умилились хлопчаткой, на бутылочки поглядывают, ручки потирают, кое-кто даже облизываться стал. Шутка ли сказать — столько «мужественных» напитков за раз на столе...

И пошел тут пир горой. Сначала шло все как положено, но по мере того, как «главный калибр» в виде четвертных бутылок начал оказывать свое влияние, тишина и порядочность отступили на задний план. Каждый стал подливать себе сам и поднимать стакан с частотой, регулируемой собственным желанием. И лилась она, горькая, рекой, как говорится.

Неизвестно, кто кого обидел, чаркой ли обнес или что неприятное из прошлого напомнил, но страсти вскоре разгорелись. Кто-то кого-то ударил. С этого и пошло...

В жажде «героических» поступков и в пьяной ярости было пуцено в ход все, что только попало под руку. В качестве «оружия» использовался различный инвентарь. Мальчики развлекались...

Долго ли, коротко ли продолжалось веселье, нам неизвестно. Во всяком случае драка продолжалась и во дворе, где жертвой нападения стал А. Цой. Поколотив его «в меру», буйные дружки еще и пригрозили: смотри, мол, если проболтаешься, то не так еще получишь!

Под утро хмель и усталость взяли свое. «Веселые ребята» из четвертой комнаты заснули мирным сном в непринужденных позах на поле брани. А было то поле усеяно костями, то

бишь обломками от стульев, табуретов и прочего инвентаря. Но это ничуть не смутило умявшихся «героев» веселого пира и ратных подвигов. Они погрузились в пьяный сон.

Вот эту-то картину и застал утром дежурный по общежитию.

Пробудившись с неприятным ощущением где-то в области желудка, наши «герои» слегка опешили. Очень уж неприятная картина всеобщего разгрома предстала их протрезвившимся взором. Что делать, куда бежать? Щекотливое положение!

И вот кому-то взбрела в голову «гениальная» в своей простоте мысль.

«Живо, ребята барахло в печку!» крикнул Орлов. (но не будем оспаривать приоритета — это мог крикнуть также и Сегал, Гатаев или кто другой!).

В печку полетели части разломанной мебели. Вскоре в печке затрещал веселый огонек, превращавший сухие сосновые доски и фанеру в пепел.

«Шито-крыто и концы в воду!» заявили «герои». «Мы ничего не знаем».

Вот и все. И лишь только инвентаризацией было доподлинно установлено «исчезновение» трех стульев, трех табуретов, трех настольных ламп и еще кой-чего по мелочам. Вот ведь какая неприятная штука — инвентарный список!

Итак, Новый год встречен. Увы — не так встречают его настоящие люди! Не наши, не советские это «порядочки», заведенные в комнате номер четыре общежития по улице Лай 5.

Винные понесли административное наказание, наложенное приказом директора института. Свое слово должны сказать и общественные организации и все студенчество, потому что морально разлагать мы наш здоровый коллектив никому не позволим! В. БЕКМАН (K-102)

СЕГОДНЯ В НОМЕРЕ:

I СТРАНИЦА

Э. Бауминг — В новом семестре Возвращение кружка химической технологии ко всем научным кружкам СНО ТПИ
А. Сивади — Усилить агитационную работу
Э. Лауритс — О работе агитколлектива ТПИ
В. Быков — Кем быть?
Л. Ланиус — Хорошо подготовиться к зимней спартакиаде.

II СТРАНИЦА

Л. Тивик — Приступаю к новому семестру комсомольцем
Э. Кескюла — Накануне выборов
В. Бекман — Весело, что и говорить!

TOIMETUSELT

Meie ajalehe nr. 40, 23. detsembril 1952. a. sm. E. Schmidt poolt kirjutatud artiklis «Õpingud marksismi-leninismi õhtuülikoolis», esineb ebatäpsus osas, kus käsitletakse laevaehitusteaduskonna dekaani sm. Mureli õppetööd. Artiklis kirjutatakse, et kuni 1. dets. 1952. a. ei olnud sm. Murelil õiendatud arvestused veel poliitilises ökonomias ja filosoofias. Tegelikult oli sm. Murelil arvestus filosoofias mõ-

dunud õppeaastal tehniliste teaduste kandidaadi miinimumis ettenähtud nõuete ulatuses sooritatud ja seega polnud tal nimetatud aines enam arvestust vaja korrata. Ebatäpsuse põhjustasid ЕКР Tallinna linnakomitee juures asuvas marksismi-leninismi õhtuülikoolist saadud andmed, millised annuleeriti nimetatud õppeasutuse direktori kirjuga 23. dets. 1952. a.

Nimetatud ebatäpsus ei anna aga alust järelduseks, et sm. Mureli töös ei esine puudusi. Artikli lõpus tehtud järeldus, et puudused laevaehitusteaduskonna töös on osaliselt tingitud sm. Mureli üksikõigest suhtumisest ühiskonnateadustesse, jääb ikkagi õigeks. Küsimuse juur seisab lõpuks siiski selles, et sm. Murel ei oska omandatud teoreetilisi teadmisi oma praktilises töös vajalikult rakendada.